

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Sanderi Angli Doct. Theol. De Origine Ac
Progressu Schismatis Anglicani Libri Tres ...**

Sander, Nicholas

Coloniæ Agrippinæ, 1610

Martyrium de duobus Sacerdotibus ac totidem Catholicis Laicis in Ciuitate
Oxoniensi sumptum. Cap. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64680](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64680)

*Martyrium de duobus Sacerdotibus ac totidem
Catholicis Laicis in ciuitate Oxoniensi
sumptum.*

CAPVT III.

Non contenti Hæretici anno supra mil-
lesimum quingentesimo octuagesimo
octauo tantum innocentis sanguinis ob cau-
sas quas diximus profudisse, eadem planè
barbara & scythica crudelitate, anno Mille-
simo quingentesimo octuagesimo nono, non
minus illustres Martyres per atrocia exqui-
sissimaque sua supplicia ciuium Beatorum
numero inseruerunt. Inter hos, in ciuitate ac
vniuersitate Oxoniensi, in religiosæ cuius-
dam viduæ domo, nocte concubia, maximo
cum tumultu & strepitu duo Sacerdotes cõ-
prehensi sunt: quorum alter Georgius Nico-
lai, alter Iaxlaus ambo ex seminario Rhe-
mensi, vocitabantur. Capti cum his vna fue-
runt eques Belsenus, qui patrem Georgium
visitaturus aduenerat, & domesticus Omfri-
dus eximius Dei seruus, qui ipsos duodecim
annos magna cum deuotione Catholicis
suppetias tulerat, operamque suam colloca-
rat. Ipsam deinde viduam ad magnæ pecunię
vim numerandam coegerunt, omnibusque
illius bonis confiscatis, domo sua egredi pro-
hibuerunt; quatuor autem illos Dei seruos,
puta Dei Sacerdotes, & totidem Laicos vni-
uersitatis Vice Cancellario stiterunt, vt ab eo
ac alijs eam in rem assumptis iudicibus exa-
minarentur. Gregorius itaque Sacerdos
in ma-

in ma-

in magna hominum præsentia forti & exag-
gerato animo elataq; in super voce dixit: Cõ-
fiteor ergo me Dei & Apostolicę sedis gratia
verę, sanctę, Catholicę & Apostolicę Roma-
nę Ecclesię Sacerdotē esse. Quo dicto, simulq;
à Sacerdote illo nonnullis Hæreticis mini-
stris fedē confusis & superatis, omnes in
carceres coniecti sunt. Ex quibus eum dein-
de etiam catenis onusti, protracti ac quæsti-
onibus subditi, neutiquam conuinci possent,
nihilque planē eorum de quibus interroga-
bantur prodere vellent, rādem Iudicum mā-
dato maxima cum ignominia Londinum de-
uecti fuerunt. In quo itinere quas iniurias,
illusiones, explosiones, quantamq; Anglica-
norum Carnificum, turpiter ijs insultātium,
libidinem ac petulantiam sustinuerunt; ver-
bis explicari vix potest. Imò cum in ipsam
etiam ciuitatem deueherentur fide propē-
modum maius est, quantum contumeliarum,
scommatum, & blasphemiarū à perdito sce-
leratoque illo populo in immeritos ac inno-
centes homines fuerit congestum. Vidisses tu
illic inmanem hominum multitudinem ad
eos, tanquam ad transmarina aliqua mon-
stra videndos confluere, atque ad ipsum vsq;
carcerem comitari. Dei autem seruos, pati-
entia armatos, omnia poenarum genera ma-
gno cum animi sui gaudio ac voluptate ab
hostibus & inimicis suis, pro amore Iesu
Christi, cuius crucem cordibus suis inscul-
perant præstolari, vbi Londini aliquot dies
in carceribus substitissent, Francisco Valsin-

gamo

gamo Secretario, capitali Catholicorum hosti, & pessimo planè hæretico, representati sunt: A quo quicquã multa interrogati, atq; ut eos apud quos hæctenus diuertissent, proderet, sollicitati fuerunt. Vnde Pater Georgius Nicolai aliud nihil respõdit, quã omnes Catholicos, se autè Ecclesiæ Romanæ indignum Sacerdotè esse. Hoc audito, hæreticus exclamare, & magno cum furore ac laterù cõtentione vociferari: Si Sacerdos es, nunquid idcirco Regiã coronam prodere debes? Cui Dei seruus respondit: Næ verò ego cõsequentiã isthanc tuã miror, siquidè is, qui primũ Angliæ istud Regnum Idololatriæ tenebris depulsis, veritatis luce collustravit, Sacerdos fuit: quiq; post hunc doctrinã Euangelicam, quamq; nos profitemur fidè docuerunt, omnes omninò Sacerdotes fuerunt. Et quid si etiam dixerò eos, qui regnũ istud diuersimodè præceteris illustrarunt & condecorarunt nõ nisi Sacerdotes fuisse? Ad hæc Secretarius respondit: At non agebant Sacerdotes illi uti vos, non turbabant regnum, neq; id contra Reginã suscitabant. Si Euangelium Iesu Christi annunciare (dicebat Sacerdos) si verã fidè & Catholicam religionem ignorantibus tradere est regnum turbare, ego quoq; palam & disertis verbis confiteor similiter & eos Sacerdotes nouis rebus operam dare. Si autem maxima vtriusque differentia est, quomodo tam insigni iniuria Deum afficere, illiusque ministros aded crudeliter & efficaciter barbarè habere non dubitatis?

Videtes ergo Regiæ crudelitatis administri,
minimè

minimè quæ desiderabant ex Dei his seruis
 posse exculpere, vtrumque Sacerdotem vnà
 cum perditis & sceleratis hominibus in locū
 infamem retruserunt, illicque miserimè ex-
 carnificatos, ac quinque horarum spacio in
 aëre suspensos, nulla ratione eo addigere po-
 tuerunt, vnicam vt saltem voculam quā vo-
 lebant inuitis exprimerent: Tolerantibus il-
 lis magno cum animo, patientia & constan-
 tia quaslibet poenas & tormenta, quæ pro
 Christi amore illis inferebantur. Videntes
 autem mox ijdem Hæretici, nihil se supplici-
 orum suorum immanitate proficere, ad frau-
 des & astutias suas confugerunt. Hominem
 ergò egregiè vafrum & callidum subornant,
 quatenus Catholicum se fingens, ab ijs in fi-
 dei nostræ articulis instrui petat, aut si id pro-
 pter pericula fieri non possit, aliquè sibi sal-
 tem indicent cuius ductu & auspicijs ad sem-
 piternam vitā aspiraret. Aduertit confestim
 fraudem & malitiam Pater Georgius, homo
 præter raram doctrinam, & deuotionē egre-
 giè prudens. Vnde fictitijs ille Catholicus e-
 gregiè confusus discessit; ipse autem Pater
 Georgius in locum subterraneū in seclis ple-
 num, dimissus est; altero interim in turre Lō-
 dinensi quotidianis tormētis ac æquuleis sub-
 iacente. Manserunt eo in loco, donec à con-
 silio Regio vnà cum Laicis, in ciuitatem Ox-
 oniensē, deuehi iussi sunt, poenas illic in-
 studiosorum exemplum persoluturi. Oxoni-
 um cum venissent, ipsa confestim bona vicia
 perpetuis carceribus adiudicatur, bonisque
 suis omnibus, edicto publico spoliatur. Erat
 matro-

maerona illa adeo Catholica ac Deo deuota,
ve hilari æquissimoque animo pro triginta
annorum hospitio Catholicis & Sacerdoti-
bus præbito, ac pro seruitijs illis præstitis, fa-
cultatum suarum confiscationem, bonorum
distraktionem, ac libertatis suæ priuationem
sustinuerit: Deum insuper obtestata, quate-
nus cum Patribus ac hæredibus suis spiritu-
alibus vna sibi mortem oppetere liceret. Hoc
facto contra Clericos sententia perlata est,
vt in furcam acti, proditorum instar in qua-
tuor partes disseccarentur, quod videlicet à
Papa instigati contra Reginæ mandatum, e-
ius regnum turbas excitaturi, & falsam do-
ctrinam tradituri, intrauissent. Duo autem
qui supererant Laici ad restem condemnati
sunt, quod videlicet dictos Sacerdotes comi-
tati, texissent.

Hac sententia perlata, Dei serui pro inæ-
stimabili illo beneficio quas poterant diuino
numini gratias persoluerunt, & mutuis am-
plexibus se stringentes maxima gaudij & læ-
titiæ signa ediderunt. Eo autem die quo ad
mortis supplicium subeundum, pertrahebā-
tur hilari & sereno vultu magnam hominū
accurrentium multitudinem salutantes dice-
bant: Ecce nos ad mortem pro fidei Catholi-
cæ confessione, quam nostri Patres & maio-
res habuerunt, abducimur.

Obtulit se in primis & ante reliquos San-
cto illi Sacrificio Pater Georgius, qui ora-
tione ad Deum fusa, suæque fidei protestati-
one ad populum facta, plura cum dicere
vellet, à carnificibus prohibitus sanctè vitam
b suam

suam consummavit. Secutus hunc fuit aliud Sacerdos, qui sicut viuentem Georgium Patris & Magistri loco habuerat, ita interfecti corpus amplexatus, eius animam obsecrauit, quatenus se apud Deum commendaret. Mox cum frustra pauca ad populum dicere voluisset, fidei suæ confessione facta, non absque magno circumstātiū dolore Spiritum Deo reddidit.

Erat enim is adolescens nobili genere oriundus, tum morum elegantia & formæ venustate apprimè conspicuus. Post hos adductus fuit Belsonus adolescens similiter nobilis, qui cum Patibulo appropinquasset sociorum suorum corpora magna cum reuerentiā osculatus, eorum animas, quæ iam cæli gaudio perfruebantur, obsecrauit, vt earum intercessione pari cum constantia & magnanimitate illas subsequeretur. Credebat se namque ille quotquot sunt mortalium felicissimum esse, quod eorum spiritualis filius esse meruisset, quodque cum his socijs Deo se esset præsentaturus; sicque ad extremum magno cum gaudio Spiritum Deo reddidit.

Vltimus qui in hoc tam glorioso actu spectari voluit, fuit Omfridus, qui quanta cum animi voluptate ad mortem & Martyrii locum procurreret, dici omninò non potest. Quin cum iam etiam scalæ insisteret, ad populum conuersus dixit. Testor vos quotquot adestis vniuersos, in præsentia Dei suorumque Angelorum, me pro fidei Catholicæ confessione mortem oppetere. Quæ verba cum

ex hæreticis ministris feruentior non nemo
audiuisset, subiecit: Vtrum ergo infœlix ig-
noras quidnam sit Catholicum esse? Respon-
dit Martyr: probè omninò ego noui quid sit
esse Catholicum, tamen id terminis Theo-
logicis explicare forsàn non possim. Et noui
etiam quid mihi credendum sit, tum quare
sanguinem isthunc meum Innocens profua-
dere non verear. Quibus dictis mox sanctè in
Domino obdormiuit.

Hoc spectaculum & supplicium in ciui-
tate Oxoniensi exhibitum magnum dolo-
rem, & admirationem etiam in præsentium
animis excitauit, quæ postea alterius, quod
narrabo, facti nouitate mirabiliter aucta fu-
it. Cum enim duo illi Sacerdotes & Sancti
Martyres, iuxta sententiæ in eos perlatae te-
norem, in quatuor secti partes, vna cum ca-
pitibus, vereribus Castellum Oxoniensis muris
impositi essent: adfuerunt confestim Hære-
tici, partesque illas exanimè egregiè adhuc
venustas & elegantes conspicati, Spiritu Dia-
bolico instigati, repetitis cultorum ictibus,
earum carnes deformare ausi sunt. Ob
quam deinde causam ex Iudicium mandato
partes illæ ablatae, & portis ciuitatis imposi-
tae fuerunt.

Eo cum delatae essent, itaque collocatae, ut
manus singulorum terram versus defluerent
ac dependerent, sola Sacerdotis Georgij de-
stra sursum eleuata, & ciuitati minitans fu-
it deprehensa. Quod deinde miraculum, etiam
nonnulli Hæretici, uti solent obscurare
causa-

causæque naturali & neruorum rigori ascribere conarentur, nihilominus Catholici vniuersi, & non omninò pauci inter ipsos Hereticos, rem illam supernaturalem & Deo propriam esse agnouerunt. Cum enim feruenti aqua partes illas exanimis coxissent, intelligere planè non poterant vnde hic neruorum rigor quem alij dicebant, deberet proficisci.

Quin cum etiam dictus Pater Georgius coram tribunali iniustam sententiam, qua contra ipsas Anglicani regni leges opprimbatur secum expendisset, iudices commonefecit, esse adhuc maiorem & potentiorè longè Iudicem, quæ ab ijs aliquando strictissimam rationem exacturus, & poenis sempiternis adiudicaturus illos esset. Cuius cum viuentis admonitionem audire nolissent, singulari Dei prouidentia factum videbatur, vt etiam mortuus & minitabundus eadem illa denuntiaret. Confirmata fuit hæc opinio, à populi existimatione, de Patris Georgij sanctitate, feruore, zelo, & charitate concepta: quodque eum sex ipsos annos in animabus lucrificandis eo in regno occupatum fuisse, ac per eundem memorabilia quædam patrata designataque constabat. Vt enim alia hoc loco taceam, eodem, quo ipso Oxoniægebatur tempore, adolescens quidam Hæreticus Areotus appellatus, propter atrocissima & grauissimaque alia scelera in castello Oxoniensi captus, & in carcerem coniectus fuit. Cumque in eadem custodia nonnulli Catholici vincti tenerentur, persuadere illi inceperunt,

perunt, quatenus peccata sua agnoscens, ad Deum fidemque Catholicam conuersus postea mortem & supplicium tanquam scelerum suorum mercedem æquo animo perteretur.

Cum ecce tibi adolescens ille elegantis admodum ingenij, diuinæ lucis radium in pectus admittens, paratum se esse dicit, eaque Catholici facienda sibi consulissent, præstare & exequi. Hac re Sacerdoti Georgio per literas explicata, peccatrix illa anima ad peccata sua deplorandum ac certo tempore illa confitendum à Catholicis extimulata, tantum repente de peccatis suis dolorem habere incœpit, integras vt noctes & dies lachrymis transigeret, & morte pro ijs sua Deo satisfacere desideraret. Cumque nocte quadam indicatum, illi esset sequenti eum die ad mortem esse rapiendum, confestim Catholicos accessit, & in terram prostratus dixit. Væ mihi Domini, Patres, & Magistri mei, Væ mihi, cui sine confessione moriendum est. His ita dictis totam noctem illam in peccatis suis deplorandis, pœnitentia facienda, & Deo, quatenus se in necessitate ista non dereliqueret, obtestando transegit. Sequenti die capitali supplicio, quod de latrone ad eum celebri & famoso sumendum erat publicato, ingens hominum multitudo confluxit. Aduenit & inter hos Georgius, qui quod à Catholicis monitus esset, dissimulato habitu equitem & agnatum latronis mentitus, carcerem velut illum visitaturus & consolaturus intrauit. Vbi postquam peraman-

ter coram tota hominum frequentia se salu-
 tauissent, ipse Georgius Latronem velut con-
 solaturus & ad mortem constanter oppeten-
 dam exhortaturus, sub arborem carceri a-
 stantem, à reliquo populo seduxit: ibique
 latronem magna cum lachrymarum copia
 peccata sua confitentem absoluit, ac inter
 amplexus & oscula ab eo in carcere relicto
 discessit. Incæpit tunc confestim latro se Ca-
 tholicum profiteri, & quamuis sæpenume-
 rò ab Hæreticis impeteretur, nunquam ta-
 men peruerti aut transuersum agi potuit: im-
 mò cum iam iam in furcam agendus esset, ma-
 gna cum læticia & gaudio professus est, se-
 mile etiam vitas haberet, multò quam liben-
 tissimè pro fidei Catholicæ confessione eas
 esse impensurum. Quæ quidem ille tanta
 cum deuotione dicebat ut mortis suæ instru-
 menta, scalam, restem, & patibulum oscula-
 retur: mirantibus vniuersis subitam in sub-
 lessore itinerum mutationem, ac constituen-
 tibus peccatorum quantumuis flagitiosum
 omnino neminem debere desperare: Elu-
 cente præterea mirabili Dei potentia in an-
 mabus ad religionem Catholicam conuer-
 tendis, quæ in hac, sicut etiam in pluribus a-
 lijs rebus Diuina est, & vniuersis Infidelium
 ac Hæreticorum lectis, falsisque reli-
 gionibus multò quam dis-
 similima.